

Vjenčić Венчик

Savez Rusina Republike Hrvatske
Союз Русинох Републики Горватской

ЧИСЛО
BROJ 72 | 1/2015

ISSN 1331-2189

ДЗЕЦИНСКИ БАЛ У ПЕТРОВЦОХ

Велька нащивеносц дзецинскаго балу у Петровцох

В недзелю, 25. януара того року, з початком на 13 годзин, у организацыі Рады рускай нацыянальнай меншчыны Општніи Богдановцы отримали дзецински бал.

Попри добрэй музыки под руководствам Звонка Еделинскага створэло ше веселое разположене дзе дзечи ріжных возрастах танцавали и дружили ше, нэсцерпезліво чекаючы вицаговане богатей томбoli.

Же би томбola була богата и у тэлім чишле, можеме

подзековац Представільёви рускай нацыянальнай меншчыны Городу Заграбу, мэр сц. Иринейові Мудрому хторы бы спонзор з ёдну часцу томболі.

Дзечи разглядвали цо бы любили достац, танцавали, дружили ше як и родичи хторы их приведли и так крашне препровадзели тото недзельово пополадню.

Кед уж было досц танцования, як час праходзел, почало ше вицаговац и томбулу, цо и найвекша чаривносц тога зування.

Гудаци КУД "Якім Гарді" традицыйно граю на дзецинскім балу

Главны награды

До конца было весело

Тото кед чекаш же би вицагли и прочитали число, вец патриш чи го ты машто неописууце чувство... а ище кед го маш, то вец радосц, ані не тольк значне цо ши достал, але тото же ты идзеш по свою томбoli.

Не верим же было дзецох хторы баш ніч не достали, але заш лем дахто муши достац главну награду, а тога року то была Елинела Пап зоз Петровцох.

То был перши дзецински бал тога року, а и ёдини, але было меней дзечи як скорейших роках. Причина тому вироятна финансовая ситуация у хторей зме ше шицки нашли, але наздаваме ше же нарок уж будзе лепше и легчайше, та будзе и вецей дзецох на балу.

Марияна Джуджар

“VJENČIĆ”

Izdavač: Savez Rusina RH

<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com

Facebook: Savez Rusina RH Vukovar

Za nakladnika: Dubravka Rašljanin

Uredništvo: Vukovar,

Vijeća Europe 93

Tel. / faks: 032 428–342

IBAN HR1623400091110057465

Tiskat: Tiskara Soldo, Vukovar

Naklada: 600 primjeraka

“ВЕНЧИК”

Vidava: Сојуз Русинах РГ

<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com

Фейсбук: Savez Rusina RH Vukovar

За видавателя: Дубравка Рашљанин

Редакция: Вуковар, Ради Европи 93

Тел. / факс. 032 428–342

ИБАН HR1623400091110057465

Друкуче: Друкарня Солдо, Вуковар

Тираж: 600 прикладніки

Tiskano – Друковане
3 / 2015Cijena
Цена**5**Kuna
КуниRukopisi se ne vraćaju.
Рукописи ше не врацаю.**SADRŽAJ - ЗМИСТ**

Дзецински бал у Петровцох - Марияна Джуджар 2

НАШО ПИСАТЕЉ

Серафина Макаї 4

ПИСАТЕЉ ВАМ НАПИСАЛИ

Родзени дзень яри - Ксения Лікар 7

Апріл - Ксения Лікар 7

Май - Ксения Лікар 7

ВІРСКИ БОК

Перша св. причасц - о. Владимир Седлак 8

Вивирка - Любіца Гаргай 13

Яр ознова сцигла - Ол'їца Мудри 13

Мала паночка - Любіца Гаргай 13

Вовк и лішка - Яким Пушкаш 13

ЗОЗ ШИЦКИХ БОКОХ

Означени вецей подїї - Ксения Лікар 6

Шири дарунок мацером - Ксения Лікар 7

Маскенбал у Миклошевцох - Леся Мудри 9

Медзинародни дзень мацеринскага языка - Илона Гречешин 10

Цифровані вайца у фарбох городу перши

раз без квитнога корза - Агнетка Балатинац 12

4 тижні стручней пракси у Фінскай - Мануела Дудаш 14

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНІКИ 15, 17**ЗАБАВНИ БОК**

Конкурс - Мануела Дудаш 16

Забавна математика - Мануела Дудаш 17

Школьски гумор - Яким Пушкаш 18

Мудри виречения - Любіца Гаргай 18

ПОДОБОВО РОБОТИ 19**На першим боку:** Агнетка Балатинац: Вельконочны радосци**На остатнім боку:** Агнетка Балатинац: Бина осецкай манифестаций Цифровані вайца у фарбох городу**UREDNIŠTVO:** Vera Pavlović (glavna i odgovorna urednica), Ahnetka Balatinac, Ksenija Ljikar i Danijel Vašaš**SAVJET UREDNIŠTVA:** dr. sc. Oksana Timko Đitko (predsjednica), Ljubica Harhaj, Marijana Džudžar, Zlatko Hirjovati, Joakim Erdelji i Vera Pavlović**LEKTORI:** Marija Vuilić (rusinski jezik), Andreja Magoč (hrvatski jezik)

Tiskanje potpmomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

РЕДАКЦИЯ: Вера Павлович (главна и одвичательна редакторка), Агнетка Балатинац, Ксения Лікар и Данил Вашаш**СОВИТ РЕДАКЦИЙ:** д.ф. н. Оксана Тимко Ђитко (председатель), Любіца Гаргай, Маріяна Джуджар, Златко Гірьовати, Якім Ерделі и Вера Павлович**ЛЕКТОРЕ:** Марія Вулич (руски язык), Андрея Магоч (горватски язык)

Друковане помага Совит за национални меншини Републики Горватской.

СЕРАФИНА МАКАЇ

СЕРАФИНА МАКАЇ

Серафина Макай народзена 21. септембра 1945. року у Коцуре. Робела як бібліотекарка у коцурскай Читальні, а познейше як наставніца мацеринскага рускага и сербскага языка у Основнай школы “Братство и единство” у Коцуре. Писаць почала ишце у основнай школы. Пише поэзию и прозу за дзеци и за старших, як и монодрами. Першую збирку писньох за дзеци “Фестивал животиньох” друковала 1979. року, збирку за старши дзеци “Вчера сом ше ошацовал” 1991. року, кніжку гуморескох “И ми, вчера, циркус правелі” 2007. року и кніжку драматичных сличкох “Бавме ше на бині” 2009. року.

Окрем же пише, вона и малює. Жие у Коцуре.

Приихтала Лю. Гаргай

ЛІКИ

Ромкова баба уж старенька и хора. Чежко ходзи и поносує ше.

– Бабо, кельо маце роки? – опитал ше ей унук Ромко.

– Яй, сину, вельо уж чишліц. Хора сом, та ми живот уж барз чежкі – одвітовала баба.

– Думал сом чи бісце сцели пойсц зо мну прешпацирац ше на беґель. Мушим назберац рошлінки за гербаріюм, а не ішол бім сам – замодлел унук бабу.

– Не знам чи сом годна витримац аж потамаль, але попробуем. И дохтор ми совитує най ше шпацирам. Ромко бул упарти, та бабу прешвечел же шпациране наисце добре за здаве. Помали рушели гу беґелю. Баба ішла храмаюци, зоз кривайлу, а Ромко коло нея аж подскаковал.

Кед сцигли, хлапец гледал койяки травки, а баба одпочивала, удыхуюци швижи воздух при воді. О ёдно годзину рушели дому.

– Бабо, пачело ше вам у природи? – бул любопітліви унук.

– Повем ци по правдзе: барз сом вистала, але ше чувствуєм вельо приемнёйше – одвітовала баба. Ютредзень бабу не мушел прешвочовац же шпациране барз хасновите. Як дні преходзели, вона ше сама брала до природи. Ходзела вше лёгчайшэ. О два тижні ше похвалела сущеди:

– Я ше вельо лёпше чувствуєм. Зздравша сом и черствейша. Мой унук Ромко ме вилічел. Шпацирал ше зо мну кожди дзень по беґель и назад, та тераз ходзим без кривайли.

Ромко до школскай тэки написал: Зробел сом добрае діло: вилічел сом бабу.

ПАНІ ЯР, ШВЕТУ ДАР

Знова пришол пременліви Марец. Мочно задуркал зоз грожацу паліцу, нахмурел ше и скричал:

– Царства тераз мойо! Я пануем, я царуем, я дари даруем! И цепле слунечко, и били шнішок, и диждж, и гірмене, и бліскавки... бо я сцем зоз шицкого дакус подзеліц!

Так кричал, грожел, а вец одразу занемел. На златней каруци, на штирох чилашох сцигla чаривна пані Яр.

Престарла свойо цифровани кридла, природи удыхла цепли, пахняци воздух, древа и травичку ожеленела, а квециком у заградкох подзвигла главки.

Будзце шмели и горди! Ні пред кім главки свойо не спущайце, шицким добрым людзом радосц щесце даруйце! Потым предлужела: – А ви, пане Марцу, зберайце свойо гандри и одходзце, бо ви того року свойо задачи

уж окончели! Тераз през велькі дзвери мушице пущиц Апріла, бо почина його царства.

Прекрасни туліпани, канчовики, любичици и гвіздочки подзвигали главки и затанцовали весели танец. Чаривни пахи и весели дзэцински гласи виполнювали природу:

– Урааа, до природы, бегац, радовац ше, вешеліц ше....

ФІЗКУЛТУРА

Єден, два,
єден, два,
фізкультуру
робим я.

Крипим цело,
дам му моци,
за рахитис
єст помоци.

А вец морйо,
слункованє,
та хорота
гет нєстанє.

Або беґель,
красна слика,
та я себе
зnam уж лїка.

Єден, два,
єден, два,
ша пре зздравє
вежбам я.

ВІТАЙ ЯРИ

Слунко ясне зоз востоку
мило на нас зашицело,
яр пахняцу, яр богату
зоз радосцу нависцело.

Ідзе красна, а прибрана
ягод млада, як краліца,
забренкала, зашпивала,
закукла нам до обисца.

Перши квітки пребудзела
и главки им подзвигала,
мили ғовлі, ластовички
знова крашнє привітла.

Пахню поля, гуча рики,
запахнул уж цали край,
витай, яри, красавицо,
богатство нам свойо дай!

ПЕЙГЛА

Паметам я часи:
кед сом пейглац сцела,
до шпоргета огень
розкласц сом мушела.

Зоз жирячку з чуткох
пейглу сомполнела,
та сом швидко пейглац
понагляц мушела.

Вилята зоз шпижи
пейгла була чежка.
Плахта ми затлела,
паметам и нєшка.

Тераз маме пейглу
на струю, зоз пару.
Лем я у обисцу
чувам пейглу стару.

Єст уж и машини
ко шмати пейглою,
та ғаздині руки
свойо зачуваю.

ГОДЗИНА

Кажде рано бренка, скака,
кричи, лярма: тика-така,
з посцелі ше швидко скака,
нє да мира, тика-така.

На поладнє єсц ше шеда
и з поглядом ю ше глєда,
та кед дванац указує,
далей ше нє раздумує.

Дахто ше аж и “надує”:
– Чом же шицким розказує?
А кед вечар дзевец бие,
добре дзецко уж и шніє.

9:30

ВІТОР

Ідзе вітор, фию, фию!
Людзе ше од нього крию.
Дус вітор, тарга лісце,
череп зніма, проща ламе,
ша, розтреше нам обисце!

Бежи вітор, хихи-хихи!
Лапаю го якиш шміхи.
Калапи зоз главох зніма,
по праху их одкотуля,
людзе бежа вец за німа.

ВЕЧАР ПОЕЗІЇ У МИКЛОШЕВЦОХ ОЗНАЧЕНИ ВЕЦЕЙ ПОДІЇ

Шицки учасніки збування

З нагоди Дня женох, Дня залюбених и Медзинародного дня поезії котри ше означуе 21. марта, у Дружтвеним доме у Миклошевцах 7. марта отримани вечар поезії на котрим наступели рецитаторе КУД „Яким Гарди” и Дружтва „Руснак”, як и члени домашнього КУДа „Яким Говля”. У програми наступели дванац рецитаторе котри през стихи руских поетох на тот способ здогадли на тоти швета. Патраче мали нагоду послухац поэзию Любки Сегеди-Фалц, Ганчи Папандриш-

Гаргай, Мелани Вашаш, Ва-силя Мудрого, Мелани Римар, Агнетки Костелник-Балатинац, Любицы Гаргай, Меланий Павлович. У музичнай часци насту-пели Ивана Гнатко, дует Боян Кошутич-Ивана Гнатко з Петровцах, дзецински квартет петровскаго КУДа „Яким Гарди”, Женска шпивацка група КУДа „Яким Говля”, трио Матей Бурчак (Вуковар), Денис Гарди (Петровцы) и Иван Лікар (Миклошевци).

Ксения Лікар

Івона Гнатко и Боян Кошутич спред Дружтва «Руснак»

Рецитаторска група спред КУД «Яким Гарди» Петровци

Женска шпивацка група КУД «Яким Говля» Миклошевци

Любов г'у граню повязала Ивана Лікара зоз Миклошевцах, Матея Бурчака зоз Вуковару и Дениса Гардия зоз Петровцах

ОСМОМАРЦОВСКИ КОНЦЕРТ У ДЮРДЬОВЕ ЩИРИ ДАРУНОК МАЦЕРОМ

YДюрдьове, 8. марта КУД „Тарас Шевченко“ организовало традицыйни концерт за Дзень женона на котри з тей нагоди поволало и членох КУД „Яким Говля“ зоз Миклошевцах. Програму започали домашні, та презтанци, шпиванки, рецитациі и скетчи повинчовали мацером щиро, од шерца їх швето. Свойо схопносцы указали дзеци зоз дзецинскай заградки, школьнага нізших класох основнай школы и младши члени Дружтва. У

другей часци Миклошевчанс виведли два танци и шпиванки. Стихи руских поетох рецитовали Матей Мудри, Марино Бабинчак, Анаамария Мудри и Анаамария Лікар. После наступу домашні порихтали соки и рижни колачи та шицки остали на друженю. Длугока драга котра чекала госцох претаргла приемни хвильки бешеди, танцована и граня, бо идуцого дня шицки чекали школски обовязки.

Ксения Лікар

Успішний наступ міклошевських дзецьох у Дюрдьове

РОДЗЕНИ ДЗЕНЬ ЯРИ

Уж шицки школьнага добре знаю же двацец первого марта родзени дзень яри преславяю. Дзецински руки дарунки рисую, та их яри щиро подарую.

Красни писньочки понаучовали, и приповедки о яри писали, з ошміхом на тварох вец зашпивали, та так приход яри вони прывитали.

А яр ше припатра, шерцо ей трепеци, шицки ше радую, а найбажней дзечи. „Кед мой цепле слунечко зашивици, ведно ше будземе бавиц на пажици. Зобудзим природу, рики и потоки плітки, желену травичку и перши ярні квіткі.“

Слунечни рана з юга поволаю ластовки и ғовлі до старого краю, най родзени дзень яри з нами ведно ту преславяю.

Ксения Лікар

МАЙ

Май ше пиши поприберани же яр найбажней краши, та на концерт понагля цо го соловей у гаю глаши. Цифровани мотилі на ружы злётую, и целому швету красу указую. Капки раншней роси слунко випива, док ше под стреху ластовка оздзива. Зрею черешні у нашым дворе, дзечи ше барз пажеря, пендраю ше по конарох, горе.

Ксения Лікар

АПРИЛ

Апріл, мешац штварти зоз франту почина, то зна кождэ дзечко, бачи, андя, ніна. Желёни шмати природа достала вшадзи пахнє квеце, рошнє трава. У лешику на поточку води пие ёлень зоз сарньочку. На коминох ғовлі гнізда маю, ғовлячата у іх виховаю.

Ксения Лікар

ПЕРША СВ. ПРИЧАСЦ

Почала яр. За нами вельконоцни швета. И школски рок нєодуга закончи. Праве у таки час у нашим обисцу, родзини, сущедству, або школи мож чуц же и того року дахто ма прияц першу причасц.

Бешедус ше о термину, бешедус о облечиву, даєдни споминаю уж и дарунки. Родичи рапхую кельо то шицко будзе коштац, кого шицко треба поволац. Даєдни аж и поровную чи то вшадзи, чи лем у нашей парохії так „обтерхуюце“ рихтанє за тот „event“.

Остава заш питанє що то перша причасц?

Перша причасц уж сама назва гутори то св. причасц котру дахто по перши раз достава. Надалей: „Цо то св. причасц?“

Одвит уж два тисячи роки: „Гібай та увидзиш“. Тото поволане и нєшка сучасне, прето и значне порядне ходзене не лем на годзини школскей вironауки, але и до церкви на Службу Божу. Велька часц пририхтована за св. тайни, а так и за першу причасц почина од чувства дожица истих у живей заєдніци вирных. Парохиялна вironаука, то други крохай у рихтаню, бо ту ше вец починаюци од слова Божого и дожитого обрабя тема и развива бешеда з котрой ше на концу вицагує поука котру вшеліяк на свой способ дополнює и вironаука у школи.

Нє треба забуц же вира дацо цо руша зоз шерца человека. То значи же о вири мож велью чуц, велью учиц, але муши ше ю жиц же би нам научене

Перша св. причасц

вредзело. Прето значне кельо наисце од того що сом научел и жиём у своём каждоднёвым живоце. Так як знац одредзени молитви помога же бим ше модлел, знац и учиц о своёй вири помога же бим ю квалитетнейше и глібше жил.

Намаганє жиц по християнски то значни критериюм за примане св. причасци. У нас пракса же ше перша причасц прима у трецей класі основнай школы. Даѓдзе то скорей, даѓдзе познейше, але вшадзи исте же би ше гу першай причасци нє шмелю препущиц особу котра нє свидома цо у причасци прима. А свидомсц ше развыва зоз наційованьем церковных богослуженьго, а прегліблює на вironауки. Св. причасц то сама Исусова

присутносц медзі його учнікамі. Вона уприсутнє ѹого жертву зробену за человечески род. Причасц од нас вимага нашу человеческу жертву жиц по Закону Божим. Остатня вечера Ісуса и ѹого учнікох нє була лем єдзене. То було славене Пасхи на жидовски способ. Значи молитва подзекована за велічезни Божі діла у прешлосци Израїлскаго народу, а вец и окріпене у тей молитви, так як и ми за Вельку ноц рихтаме кошарку з єдзенем за Пасху. У тим духу и хлеб и вино котре Ісус вжал до рукож не були єдине цо того вечара вон и учніки єдли, але праве хлеб и вино выбрал спомедзі шицкого за знак своёй присутносци. Вше кед ше Ісусово учніки позбераю на молитву благодареня, згадаюци ше на Ісусово жи-

вотне діло, жертву, шмерц и воскреснүце у св. причасци, вони и сами шведочча живосц учні Христоваго присподобене у своём живоце. Так причасц окреме значна за нас вирних. Прето ше за ню рихта на єден глібши способ же би вона нє була лем перша и дораз остатня, але вшліяк що частейша подія у наших животох.

Бешедуюци зоз таку логику ясно же шицко друге: датум, шмати, госци, єдзене, фотограф и дарунок, дацо цо у цалком другим плану. То шицко значне, але нє ношаце у пририхтованию за першу причасц, бо порихтаносц шерца на першим месце.

о. Владимир Седлак

МАСКЕНБАЛ У МИКЛОШЕВЦОХ

Обичай маскирання барз стари и тримаю го велі народи. Найчастейше ше отримує под конець жими, хтору ше на символични способ сце що скорей одогнац. Прето ше по веліх містах широм швєта організую маскирани паради и маскенбали, без огляду чи то великий місто, чи мали валал.

Так и у Миклошевцох тута подія пропровадзена як ше тому и швєчи. Всаботу, 14. фебруара того року, у пригодно ушореней просторії старого дутяну, бул организаваны дзецінски маскенбал. Поз берали ше дзечі рижних віковіх, од найменшого по осму класу, як и їх родичі. Присутніх у мене організатора Дружтва Нашо дзечі Миклошевци привітала председателька Дружтва учителька у пензії Марія Папуга. Поступо представяня маскох, дзечі одбавілі даскельо весели бависка, танцювали и шпивали, а веъ ше погосціли зоз бухтами котри упеклі вредні мацери. На концу була отримана и томбола.

Дружене под масками предложило ше и у миклошевской школы, вовторок 17. фебруара. Того дня до школи место школьніх пришли гусаре, пекар, Супер Марио,

Леся Мудри

Рижни маски запановали у дружтвеннім доме у Миклошевцох

індіанци, мала босорка, Алладін, Пікасо, нінджа и Бетмен, а у голу школи их дочекали три школскі босорки (учительки). Весели и розважав маски зоз писню, танцом, бавеньем и сладкими бухтами означали свой дзень. Кажды школьній зоз пригоднімі стицькамі представілі свою маску. Поступо вешеля у школі, цифрована колона рушела до шпацирання праз валал, на-кратко ше застановела у обисцу Бучковых дзе ше маски окріпілі зоз кіфочкамі и соком.

Маскирава ше и у школі

Забавни змагательни танец зоз балоном

Як два бабки зоз Дизнійового швєта

МЕДЗИНАРОДНИ ДЗЕНЬ МАЦЕРИНСКОГО ЯЗИКА

На памятку зоз поетесу Еугенію Врабец, школьніе, учителька Илона Гречешин, директор школы Йоза Михалев, водітелька ПШ Мелана Дюдяр и учителька Наталия Гнатко

У ПЕТРОВЦОХ...

У ОШ Антуна Бауера Вуковар, Подручній школи Петровци, 20. фебруара 2015. року отримани 15. Школскі кніжковно-музични вечар Руснацох, а хтори ше по дзеяты раз пририхтує з нагоды означавання Медзинароднаго дня мацеринскага языка.

Програма була подзелена на три часцы. У першай часцы школьніе нізших класох виведли штири драмски сличкі: »Курка Бурка і заяц ухати«, »Дзе Африка«, »Соль драгоценна од злата« і »Солянка«. Друга часць ношела назуву »Школьяре поетове«, бо школьніе читали свой стихі,

хто-
ри им уж обявлены у часописах »Венчик« и »Руснаково класки«. Треца часць була пошвецена поезіі нашей Петровчанкі по народзеню и рускай поетесі Еугенії Врабец. Ей стихі читали школьніе висших класох. Програма була преткана з рускими писнямі »Ідзе жима«, »По варошу дражичка«, »Чий то дзивчатко«, »Хижочко стара«, »Кед би чарни очка« и »Зламала ше корманьдеска«. Як то уж постала традыція, шицкі учашнікі, а окреме дзивчата, були облечены до широкіх рускіх пасовых сукњох з баршоньем на главі, як то дакеды и ношель рускі дзивочки.

Як згадаване на тот вечар, школьніе подаровали поетесі Врабецовай бабку Иринку у рускім народным облечіві, а поетеса школьніем прыкладнікі ей першай збирки поезіі »Писні загой-

саного шерца« зоз жаданьем же бі читали и руску поэзию.

Програму звелічали директор Йоза Михалев, та директор у пензіі Иван Мадярош, водітелька ПШ Петровци Мелана Дюдяр, петровски учителькі, заменік начальніка Општніи Богдановцы Ярослав Медеши, предсідатель Меснога одбору Петровци Томіслав Рац, як и рускі поетесы Еугенія Врабец, Любіца Гаргай и поета Звонко Барна.

Петнасты вечар рускай поэзіі порыхтали 42-ю школьніе хтори ходза на годзіні рускага языка и культуры зоз учителькіми рускага языка Наталию Гнатко и Илону Гречешин. За колачі и окріпене после програмы постарали ше мацери школьніе и петровска школа. И Петровци и Руснацы богатши за іще ёден кніжковны вечар.

У СТАРИХ ЯНКОВЦОХ

Штарток, 19. фебруара 2015. року з нагоды Медзинароднаго дня мацеринскага языка, у Општніи Стары Янковцы отримани 3. Школскі кніжковны вечар Руснацох. Окремні гості була Еугенія Врабец, руска поетеса и Петровчанка по народзеню, хторей бул пошвецены тогорочні вечар. Ношітеле вечара були школьніе ОШ Стары Янковцы од 1. по 8. класу хтори ходза на наставу рускага языка и культуры зоз свою учительку Илону Гречешин. Так 29 школьніе повібераю стихі Врабецовай зоз ей першай збирки поезіі »Писні загойсаного шерца«, виданай концом 2013. року и одвічательно ше прырхтали за тот на-

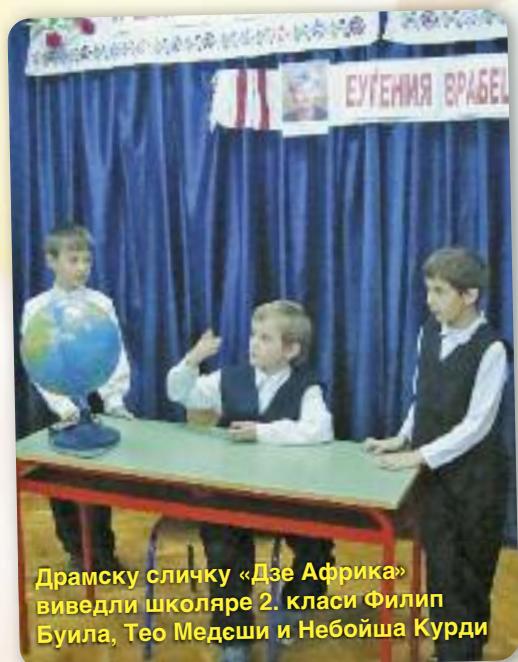
Школьяре поетеси Еугеній Врабец подадорвали бабку Иринку, а поетеса прысутним пречитала свою наймилшу писню Моеі мацери

Дария Рац и Матеа Мудры читали свой стихи

ступ. Писні були преткани зоз шпиваньом руских народних писньох. Вечар звелічали предсідатель Дружтва «Руснак» Мийо Шайтош, учителька руского язика ОШ Антуна Бауера Вуковар, ПШ Петровци Наталія Гнатко, учителє ОШ Стари Янковци, родителі школярох, як и вельке число валалчаньох. Значне напомнуц же векшина тих школярох руски язик и культуру виучує лем треци рок и по нёшка не одступели. Вредни су и одвичательни школяре та и результати обачліви. Того вечара шицки 24 дзивчата мали баршонь ма глави, як то и швечи рускей дзивки и були облечени до руских сукньох, хтори им за туто нагоду дзечнє пожичели мацери петровских школяркох и Дружтво «Руснак». Тогорочни школски кніжковни вечар Руснацох у Старых Янковцах ище ёден крочай вецей гу очуваню нашого руского язика и культуры.

Маг. едуц. пхилол. цроат.
Илона Грецешин

ЦИФРОВАНИ ВАЙЦА У ФАРБОХ ГОРОДУ ПЕРШИ РАЗ БЕЗ КВИТНОГО КОРЗА

Всібуту, 28. марта 2015. року у центру Осиєку, отримана уж традицыйна манифестация "Цифровани вайца у фарбах городу". Перши раз того року не отриманы Квитни корзо на котрим скорейших роках учаськовали шицки овадарцы з Осиєку и школяре нізших класох основных школах, бо хвиля була барз невигодна за таку фрайту манифестацій. Дул моцни витор (на хвильки до 60 км на годзину) та велью того «лєцело» зоз штандох, а було и досц жимно.

"Цифровани вайца у фарбах городу" манифестация которая ше отримує всібуту пред Квитну нідзелю, а наявює приход Велькай ноци и яри. На штандох, котры заберали цалу плошчу у центру городу, могло ше найсц вшеліяки ла-

Заєдніцки знімок подростку КУД-а "Яким Гарди" зоз Петровцох зоз представительку рускай национальнай меншини ОБЖ и председательку КУД-а Руснацох Осиєку, Агнетку Балатинац и председательку Союзу Русинох РГ, Дубравку Рашлянин

котки, але тиж и продукты

котри не вязаны за Квитну нідзелю, лёбо Вельку ноц. На тот способ дакус ше стражел дух першай ідеі кед ше раздумовало о организованю такей манифестації, а то: приказац велькопосни и вельконоцни звичаї и гастрономію. КУД Руснацох Осиек представело велькопосни и вельконоцни ёдла и писанки котри направили члени Подобовей-етно секций КУД-а Руснацох.

На манифестації учаськовали 83 рижни здружения, медзи котрима и КУД Руснацох з Осиєку. Того року национальны меншини не були телью експоновани, бо их «прэга-жэли» рижни здружения котри по експонатах на своїх штандох скорей здабали на подприемства котри пришли витвориц заробок, як на здружения котри бы приказали свой роботи на очуваню национальнага скарбу. Ёдно здружение национальных меншин насправди представели велькопосни и вельконоцни звичаї свайго краю.

На бини ше зменьовали

наступи культурноуметніцких дружтвах. КУД Руснацох Осиек до госьцох поволало подросток КУД-а "Яким Гарди" зоз Петровцох, котры на центральнай бини одтанцоввал «Танец з калапом» у хореографії Звонка Костелника. На тот способ указали як дзеци пестую национальну культуру и традицию.

Окремна комисія каждого року преглашавае найкрасаше ушорени штанд и найкрасаши писанки. Того року здружене «Шушка» достало награду за найкрасши штанд, а за найкрасши писанки преглашени писанки Шокецкай грані.

После успішнного наступу Представителька рускай национальнай меншини ОБЖ, Агнетка Балатинац, одведла подросток КУД-а "Яким Гарди" зоз Петровцох до, дзеем замікаўшага ресторана, Мек Доналду, дзе ше почасцели з ёдлом и пицом, а достали и кажде по бависко.

Агнетка Балатинац
Фото: А.Балатинац

Подросток КУД-а "Яким Гарди" зоз Петровцох

При штанду КУД-а Руснацох Осиек нашол ше и коч полни з писанкамі

ВИВІРКА

Хто ма таки красни хвост як
вивірка?
Хто як вона по цали дні
активна?

Чи є шива, чи червена –
уж яка є,
за лісковець кілометри
пребегнє,
а жалудзи вона часто
вибера
предвечаром кед ше рихта
вечера.

Там у гніздзе наскривала
койчого,
нє бої ше вона, вера,
нічого,
ані жими хтора придзе
у сили,
кед у лєше запанує
шніг били.

Любица Гаргай

ВОВК И ЛІШКА

Шедзели млади вовк и млада лішака под дубовим деревом у лєше и так бешедовали:

– Моя мац лішака була барз шмела! У остатній битки звладала 30 и веций неприяльох, алє на концу настрадала од неприялеля котри ю, як даяки куріплах, нападнул зоз хрибта! – бешедовала млада лішака о своїй мацери.

– Мой оцець бул винімково шмели вовк и шицки у нашим краю барз ше го бали! Под час свога живота звладал можебуц и тисяч неприяльох, а свой шмели живот тиж так страцел од там якогошик куріплаха, хтори го нападнул и звладал зоз хрибта! – здогадовал ше млади вовк о своіому оцові.

Вислухала тоту бешеду стара сова, хтора дримала на єдним конаре дубового дерева, та так полугласно гварела:

– Остатня лішкова битка найвироятнейше ше збула у даякам валалским курніку, а ніби шмела лішака найвироятнейше настрадала од коліка або ловарской пушки газди курніка! А цо ше дотика ніби шмелого вовка, вон под час свога живота можебуц „победzel“ даяки тисяч овечки и други менши жвири, а найвироятнейше настрадал од даякого пастирского коліка! – гварела, баржей за себе, мудра сова.

ПОУКА: О мертвих шицко найлепше!

ЯР ОЗНОВА СЦІГЛА

Спод шніговей шапки
трава зажеленела,
древка уж розквитли,
жем ше пребудзела.

Слунко зашвицело,
заградки ожили,
оргона била пахне,
ластовки прилещели.

Олгіца Мудри

МАЛА ПАНОЧКА

Пошла мала паночка
до загради,
забрудзела чижмочки
лаговани.
Нє бригуй ти паночко
зоз главичку,
умиєме чижмочки
зоз водичку.

Пошла мала паночка
гет до леса,
жадала там погледац
себе щесца.
Нє гледай ти паночко
індзей щесца,
але у шерцу направ
за ньго места.

Пошла мала паночка
и на танець,
до танцу ю поволал
красни хлапець.
Танцювала паночка,
танцювала
и щешліва, весело
ше шмеляла.

Любица Гаргай

Яким Пушкаш

ШТИРИ ТИЖНІЇ ФАХОВЕЙ ПРАКСИ У ФИНСКЕЙ

Денис Колбас, школьнір 4. класи Технічнай школи Руджера Бошковича у Вінковцях. Перши штири класи закончел у Подручнай школи Петровци и потим 4 класи у Основнай школы Антуна Бауера у Вуковаре. Іще у основнай школы замерковані ё ся вредни школьнір. Кед бул 8. класа, город Вуковар вибирал 10 найуспішнейших школьнірох, а медзі німа выбрані и Денис. Як награду, Денис істотного року дostaл стипендию городу Вуковару. Бешедуючи о основнай школы, значне видвоїць Денисову інтересоване за технічну культуру. У розгварки, Денис так бешедує:

Єден роботни дзень на пракси

Здогадуем ше же сом бул 3. або 4. класа основнай школы кед моі родичи будовали нову хижу. Тота робота ме барз зацікавела и бул сом горді кед би ми оцец лем кущик дал же бим му помогнул коло будования. Так сом ше помали и почал інтересовац за форму и простор.

Можеме повесць же ше твойо інтересоване розвивало до любови гу технічнай культуры, а наставнік Йоза Михалев почал з тобу робіц и на додатковых годзинах технічнай культуры. Як то було?

Кед зме у 5. класи достали технічну культуру, то ми бул уж зоз самого початку наймилши предмет. Любел сом рисовац и любел

сом прецизно рисовац, и намагал сом ше. Правда, то замерковал наставнік Йоза и помали ме почал риختац за конкурс. Кус по кусу и у 6. класи сом бул на державним конкурсе у Пули. То ми вшліяк велью значело, а я за вжал сом 9. место.

Роздумуючи о шицким тиму, хто або цо мало наймоцнейши уплів же би ши уписал штреднюю технічку школу?

Сигурно же уплів мал и наставнік котри ме цали час унапрамівал и од котрого сом учел. А понеже моя шестра ходзела до Гімназії, дзе мала подобову культуру. Видзел сом же ме тата

почату часточку того цо на паперу. Задаток бул за 45 минути закончыц проекцыю у АутоКЕД-у. Требала випатрац цо подобнейше тей на паперу. Було нас 20 змагательох, а я освоел 6. место.

Прешлого ши року, у рамікох програмі Леонардо да Вінчі, бул на фаховей пракси у Фінскей. Можеш повесць даскелью слова о тей програмі.

У Фінскей сом бул 4 тижні, од 13.1.2014. по 9.2.2014. р., у рамікох проекту котрого розписала Еўрапеска юнія. Програма Леонардо да Вінчі обляпяла фахове образоване и спосабійване. Цала програма задумана так же би зоз своіма активносцями спонукла младых на рэзвой свойх знаньох и схопносцюх, як и на цаложывотнне учене.

Кельо школьнірох ішло и як сце выбрані?

Ішло нас 10 школьнірох зоз Вінковцах (6 хлапцох и 4 дзівікі), не лем зоз моій школы, але то школьніре и зоз Штредней фаховей школы Вінковцы и Здравственей и ветерінарскай школы Др Андрій Штампара. Професоре зоз тих трох школох выбірали школьнірох з оглядом на школския слуги, успіхи, красныя оцены, труд и по тим як познаме страни языка. И так спомедзі тих 10 выбрані и я. Цалу программу у подполнені фінансавала Еўрапеска юнія – драга була плацена, змесцене, ўзданене...

У котрим месце сце були и дзе сце були змесцены?

Були зме у городу Еспо. То найвекши горад у Фінскей, гоч Гельсинкі главні. Перши тідзень з нами була и една професорка, а потым ше врацела до Горватскай. Були зме змесцены у цэнтру Омниа. Омния то комплекс фаховей школы, або як то у Фінскей на волю, Омния коледж. Ту змесцены школьніры домі, кантыні, рижні просторы за практичну наставу и подобне.

Денис Колбас

Як вам векшином випатрали дні?

Мой роботни дзень починал на 8, а закончовал на 14 годзін. З огляdom же ми то зараховане як пракса, кажды дзень сом мал практичны задатки. Кажде од нас мало свога ментора. Менторы були там же би нас унапрамівали и же бізмез од іх учели. Я робел на задатку котри ше дотыка пейзажнай архітэктуры. Робели зме реконструкцию французскай уліци. Було барз интересантно робіц єдну таку реконструкцию, дзе зме кажды французски ресторан, терасу або бутик осторожнно вирабляли.

Роздумуючи о шицким, думаши же биш дакеди мал нагоду за таке іскусство и дагдзе у Горватской?

Нажаль, думам же бим у Горватской не нашол место за таке богате іскусство. Алаты з котрима сом робел, видзел сом и у нас, досц су подобни – млатки, но жики, пілки... але сам одношене з ментором барз ми велью дало. Тиж так, здобул сом барз велью познанства зоз рижних жемох (Немецкай, Шпаньольскай, Италиі...). Зоз самим тим, постал сом сигурнейши у бешеди на англійским языку. Фінска система школовання доказано єдна медзі найуспішнейшима у цалім швеце. Школьяре не маю оцени, бо не маю тести у тым смыслу як их ми маме. У односненiu ментор – школьнір попачело

Макета французкай улічки

ше ми же кед школяр погриши, не добива подлу оцену, або подлу критику, але му менотр помога же би дораз виправел гришку и не повторювал ю. Дословно, там уча на своїх гришкох и не повторюю их.

Окрем тих школских задаткох, мали сце и даяки культурни змисти?

Кажды дзень зме дагдзе ишли. Перших днёх зме обиходзели и розпатрали знаменітосці у гораду Еспо, а були зме и у Гельсінкію.

Ест даци цо це барз зацикавело, лебо несподзивало?

Барз сом ше несподзивал яки явни превозки. До секунди су точни и барз часто вожа, чи слово о трамваю, метроу, гайзібану лебо автобусу. Остали ми у памятки фински традицыйни едла порихтани зоз риби. Особне сом не любитель риби, так же сом у Финскай озда поєдол веций риби як цо сом ту за цали свой живот. Але, було смачне.

Кед би ци ше указала нагода пойсц робиц до Фінскай, пошол биш?

На образоване до Фінскай бим пошол, але робиц и жиц, не. Людзе котры жию там барз любезни и госцюлюбиви, але думам же су у прыватним живоце досц жимни и було бы ше ми чекко на то звінкуц.

Які твойо планы тераз? До Фінскай биш не пошол робиц, але цо ше дотика роботи индзей, вонка з Горватской, то це цикави?

Гей, то ме цикави. Кед бим мал

дакеди нагоду, можем задумац живот вонка з Горватской. Тераз мам план уписац Архітектонски факультэт у Загребе. Закончым свою закончуючу роботу и рыхтам ше за покладане державнай матури.

Могол биш даци совитовац школяром котри требаю уписац штредню школу?

Кед бим ше врацел до 8. класи и могол ище раз роздумаш яку штредню школу уписац, заш бим лем уписал свою терашню штредню школу. Млади сом, але указало ше ми же кед ідзем за тим цо любим и кед робим тото з любову и упартосцу, задовольство и успех загарантавані!

Денисе, дзекуємэ ци барз краине на розгварки. Жадаме ци же биш уписал цо жадаш и же биш и надалей остал вредни, упарты и успишни.

Мануела Дудаш

РОБОТНИ ДЗЕНЬ

МАМА: Йой, яка сом вистата!

ТАТО (уходзи до хижі): Пришол сом!

Убегуе Марча.

МАРЧА: Мамо, помогні ми написац домашні задаток!

МАМА: Не можем! Най ци тато помогнє.

ТАТО: Ані я не можем. Направ сама, уж ши досц велька.

МАРЧА (нагнівано): Добре, направим сама.

Уходзи Міхал.

МИХАЛ: Тато! Бав зо мну фодбал.

ТАТО: Не можем тэраз. Бав сам.

МИХАЛ: Як най бавим сам зоз собу?

ТАТО: Копай з лабду до капурки.

МАМА: Йой, лем не до капурки! Мне барз болі глава.

МИХАЛ: Копай з лабду до капурки, не копай з лабду до капурки! З вами, одроснутима, ніяк ше догварыц.

МАРЧА: Я ше будзем бавиц зоз тобу кед ми першее помогнеш зоз задачу.

МИХАЛ: Добре, помогнем ци.

МАМА: Но кед Міхал помогнє Марчи зоз задачу, та вец и я видзем вонка бавиц ше з вами. Лем най порихтам вечеру.

ТАТО: Е, кед так, та ше и я пойдзем лабдац. Препровадзиме вечар як права спортска фамелія!

ДЗЕЦИНСКИ РОБОТИ

То ше случело ёдней ноци. Шицки зме спали, кед наша сучка Лана почала барз брехац. Я ище віше спал, а мац, оцец и брат пошли превериц же цо то було. Відзели же ше Лана окоцела, мала аж дзешец щенята. Брат ме такой пребудзел. Пошол сом опатриц щенята. Були барз мали, випатрали як лабдочки, позбивани кола мацери. Кед дакус вирошли, предали зме их, лем зме ўдно затримали. Наволали зме го Каспер.

Кристиан Міклош,
4. класа, Міклошевцы

ЯРНІ РАДОСЦІ

Пришла яр и принесла радосц до бабовей заградки. Вирошли фиялочки, подшінжнікі, примули, шафраны. А познейшэ, у априлу, сцигнала и Велька ноц. Баба цифровала писанки зоз воском и фарбела вайца у цибульевой лупи. Пришла и ей унука Надія. Вона барз люби бабу Юлку бо ей віше купуе красни бабкі. Надія першее помогала баби правиц писанки, а потым вішла вонка бавиц ше зоз пшичком Бобійом. Пшичик люби кед ше му руца чарно-біла лабдочка. Недзеля цала фамелія пошла до церкви пошвейціц паску. А потым шицки ше врацели до бабовога обисца на полуздзенок.

Сабина Ждиняк 6. класа и
Анамария Мудры 5. класа
Міклошевцы

Сенка Пап 3. кл.,
Міа Бучко 1. кл.,
Ела-Ребека Батакович 2. кл.,
Міклошевцы

КОНКУРС

КОНКУРС

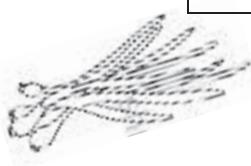
Кед дознаш цо подшнїжник роби, напиш и виштригнї по означеним месце. СВОЙ ОДВИТ ПОШЛЇ НА АДРЕСУ:

**ХТО ПЕРШИ ПОШЛЄ
ТОЧНИ ОДВИТ,
ДОСТАНЕ НАГРАДУ!**

SAVEZ RUSINA RH
VIJEĆA EUROPE 93
VUKOVAR!

Не забудз написац и свойо мено и адресу!

ПРЕНАЙДЗ И ЗАОКРУЖ МЕНА ЗОЗ СЛИКОХ!

Г	Н	Ї	З	Д	О	У	Б	И
П	И	С	А	Н	К	А	К	л
А	Ф	И	Я	Л	К	А	О	Е
С	Й	Г	Ц	И	Б	У	Л	я
К	А	Л	Е	Ї	Н	К	Б	и
А	С	И	Р	Е	Ц	Т	А	А
Ш	У	Н	К	А	Н	Ц	С	У
€	Н	А	В	С	Л	У	А	н
К	О	Ш	А	Р	К	А	К	у

ШОРМОМ ПРЕПИШ БУКВИ КОТРИ ОСТАЛИ И ДОЗНАШ ЦО ПОДШНЇЖНІК РОБИ!

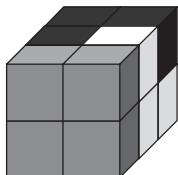
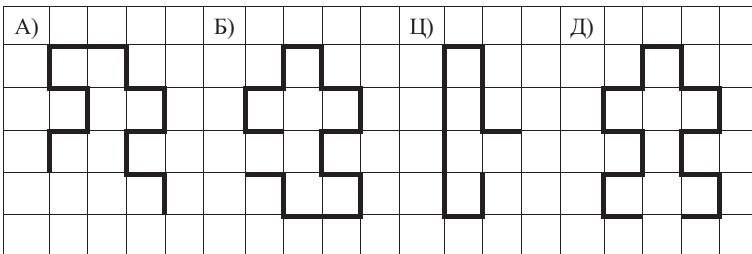

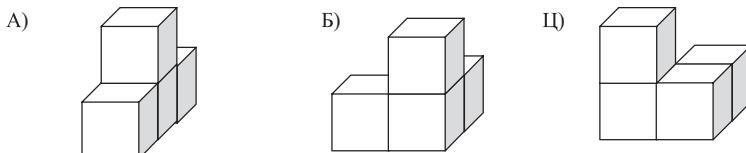
ЗАБАВНА МАТЕМАТИКА

Мая ше бавела и нарисовала 4 смужки. Цо думаши, котра од тих смужкох найдлугша? Заокруж букву опрез найдлугшої смужки.

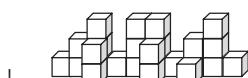
Мали Мирко зложел квадер котри випатра як на слики. Вихасновал 4 чарни, 4 шиви и 4 били коцочки.

Як випатра цело составене зоз билих коцочек? Роздумай и заокруж букву опрез того цела.

ДОКОНЧ ШОР:

1, 4, 9, 16, 25, _____

Мали Мирко наисце барз люби коцочки. Зложел интересантне цело, але забул почитац кельо коцочки похасновал.
ПОМОЖ МИРКОВИ ПОЧИТАЦ КОЦОЧКИ!

РОЗБАВЕНІ ВЕСЕЛОВОЗБУДЗЕНОНАШМЕЯНОЩІЛ'ВОСХОПНЮРОЗБЕГАНО

ПРЕНАЙДЗ ЦО ВЕЦЕЙ СЛОВА КОТРИ ОПИСУЮ ЯК ШЕ ПЕТРИК ЧУВСТВУЄ ДОК ПУЩА ШАРКАНЯ.

Яр

Идзе яр,
розшпивана яр.
Нашмеляни дзеци
бавя ше на пажици.

Зоз цеплого краю
врацаю ше птици,
цепле слунко швици
по цалей пажици.

Деян Мудри,
3. класа, Петровци

Яр

Идзе яр. Швици цепле слунко. Квитнє квеце. Дзеци ше бавя. По пажици скака заяц. Єлень паше траву, а сарня ше бави зоз сарньочку. Мотилі лєца, а словеі шпиваю.

Михаел Мудри,
3. класа, Петровци

Яр

Сцигус яр и будзи природу. Ластовки ше врацаю до нашого краю. На овоцовых древкох розквітаю квітки. Животині ше будза зоз жимского сна. На пажици уж єст вельо прекрасного квеца. Дзеци барз любя яр бо ше можу бавиц по вонку. Мойо пайташе барз любя яр.

Катрин Гарди,
3. класа, Петровци

Велька ноц

Од вельконочних обичайох найволім писане писанкох. Мац я то робиме на Вельки пияток пополадню. Тераз як сом кус старша, писанки пишем лем з кичицу и воском, баш як ше то давно и робело при Руснацох. Понеже на руски язик ходзим од першай класі, писане писанкох з воском и кичицу уж сом добре вивежбала. Найуспишнейше рисуем мотив слунка и багніткох. То ми якошк идзе од руки. Нігда ше ми не уда написац два исти писанки, але кожда ми красна на свой способ. Писанки вще подаруем облівачам хтори, як то уж традиция при Руснацох, приду и мне обляц на други дзень Велькай ноцы.

Сладяна Гатула,
7. класа, Петровци

ШКОЛЯРСКИ ГУМОР

ОЦЕЦ И МИЖОВА ДОМАШНЯ

ЗАДАЧА

Пита ше учителька другоклашнікови Мижові:

- Іще віше ци оцец помага при писаню домашній задачі?
- Вечеї нє! Остатня єдинка го цалком дотлукла! – бул щири Міжко.

ПЕРШІ ДЗЕНЬ У ШКОЛИ

На першій годзині учителька бешедує з єдну школярку.

- Як ци мено? – интересує ше учителька.
- Марча!
- Поведз презвіско!
- Презвіско! – гвари Марча.

ПЕТРО ШЕ НІБИ ПОХОРЕЛ

Петро вола учительку на мобілни телефон и представя ше як Петров оцец.

- Добри дзень! Петро ше дакус похорел и нёшка нє придзе до школи!
- Добри дзень! А хто ме наволал? – интересує ше учителька.
- Мой оцец! – гварел Петро.

ТЕСТ ЗОЗ ГЕОГРАФІЇ

Іринка ше модлі наглас:

- Модлим це, Боже, наї Беч будзе главни город Републики Словенії! Чула то мац ше пита Іринки:
- Преко ше так модліш? – нє може ше начудовац мац.
- Прето же зме вчера мали тест зоз географії, а я на питане як ше вола главни город Словенії написала Беч!

– одвітовала Іринка.

ЗА ШИЦКО ЦО НЄ ЗНАШ – ОПІТАЙ ШЕ!

Владо ше випитує своіому оцovi:

- Кельо виноши оддаленосяц Жемі од Марсу?
- Нє знам!
- На яким принципу роби дигітална телевізія?
- Нє знам!
- Преко авта нє можу исц на воду?
- Нє знам!
- Оцец, допивам ци я зоз моїма питаннями?
- Нє, сине! Лём ше ти шлебодно випитуй цо лём сцеш, бо у процивним останеш глупи!

Яким Пушкаш

МУДРИ ВИРЕЧЕНЯ:

- Ошміхні ше и даруй ошміх гевтому хтори го нігда нєма!
- Вежні зарю слунка и пущ ю там дзе уж ноц!
- Вежні слизу и спущ ю на твар гев-

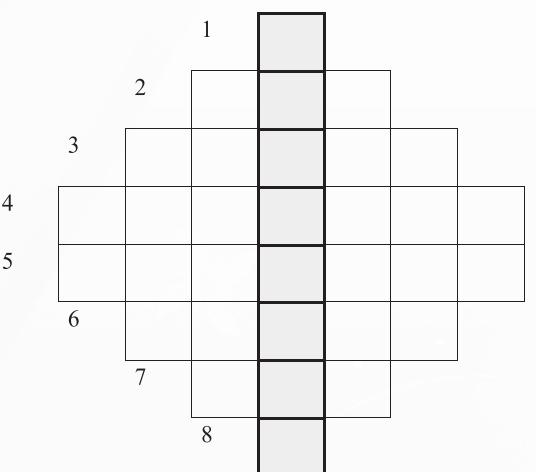
тому хтори нігда не плакал!

- Вежні шмелосц и полож ю до души гевтим хтори ше нє знаю бориц!
- Вежні надю и жий у єй шветлу!
- Вежні доброту и даруй ю гевтому хтори нє зна даровац!

- Пренайдз любов и пострай ше же би ю швет упознал!

Бог глєда мало, алє вельо дава. Св. Йоан Златоусты

Пририхтала Любіца Гаргай

1. Штварта буква рускей азбуки
2. Кед шпіме – шніеме ...
3. Чувар польох
4. Кед анї не видно, а анї нє цалком цма
5. Хлопох бритвя ...
6. Гарди Ковачевич
7. Скрацено од Александар
8. Перша буква рускей азбуки

У шивих польох прекрасна птица ошпивана и у руских народних писньох.

Піднімі: r'coo, noigvma, Ganygpe, Hpnha, Auo, a.

Лю. Гаргай

C	O	H	O	O	Ж	E	M
Г	О	М	А	К	П	Е	С
Ц	О	Н	Ц	О	ЛЬ	И	О
Ц	О	Л	И	В	Р	О	ЛЬ
М	Ц	Н	НЬ	О	К	Л	Б
Р	А	А	Б	У	Д	Є	Т
И	О	Ц	У	Х	О	В	А
Т	У	Ш	З	С	У	Д	Л

01-боль	07-лев	13-око	19-суд
02-гол	08-мак	14-пес	20-тал
03-дуб	09-мац	15-рит	21-туш
04-жем	10-моц	16-сир	22-ухо
05-зуб	11-нос	17-соль	23-цинь
06-конь	12-ноц	18-сон	24-шор

Кед пренайдзеле тоти двацец и штири поняца, достанце назву єдней домашній животині.

Ришене: овца

Любіца Гаргай

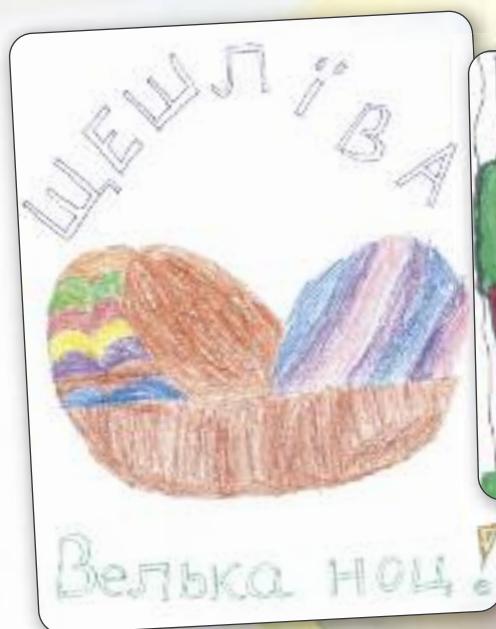
ПОДОБОВО РОБОТИ

Милица Мишленович, 8 класа Миклошевци

Бланка Бучко, 3 класа Петровци

Кристиан Мудри,
3 класа Миклошевци

Володимир Мишленович,
6 р., Миклошевци

Михаїл Грищук,
3 класа Петровци

Меліта Сєгеди, 3 класа Петровци

Марино Бабинчак,
3 класа Миклошевци

Ела Войтків, 3 класа Петровци

